

Briuselis, 2021 03 03
COM(2021) 95 final

2021/0051 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl doko mokesčio taikymo Prancūzijos atokiausiuose regionuose tvarkos, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 940/2014/ES

{SWD(2021) 44 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Atokiausiems Sąjungos regionams taikomos Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) nuostatos. Tačiau Prancūzijos atokiausi regionai nepatenka į PVM ir akcizų direktyvų teritorinę taikymo sritį.

Pagal SESV nuostatas, visų pirma pagal jos 110 straipsnį, Prancūzijos atokiausiuose regionuose vietos produktų iš esmės neleidžiama apmokestinti kitaip nei žemyninės Prancūzijos, kitų valstybių narių ar trečiųjų šalių kilmės produktų. Vis dėlto dėl nuolatinių sunkumų, kurie daro neigiamą poveikį atokiausių regionų socialinei ir ekonominei padėčiai, SESV 349 straipsnyje numatyta galimybė šiems regionams nustatyti konkrečias priemones. Šios priemonės susijusios su įvairiomis politikos kryptimis, tarp kurių – mokesčių politika.

Doko mokestis yra netiesioginis mokestis, taikomas tik Prancūzijos atokiausiuose regionuose – Martinikoje, Gvadelupoje, Prancūzijos Gvianoje, Reunjone ir Majote. Šis mokestis taikomas importuojamoms prekėms, nepriklausomai nuo prekių kilmės šalies, taip pat prekių pristatymui, kurį atlygintinai vykdo gamybos srityje veikiantys asmenys. Iš esmės jis vienodai taikomas vietoje gaminamiems produktams ir importuojamiems produktams.

Tačiau 2014 m. gruodžio 17 d. Tarybos sprendimu Nr. 940/2014/ES¹ Prancūzijai leidžiama iki 2020 m. gruodžio 31 d. tam tikriems vietoje gaminamiems produktams netaikyti doko mokesčio arba tą mokestį sumažinti, nes importuojama daug prekių, todėl gali kilti kliūčių tęsti vietos gamybą, o dėl papildomų sąnaudų padidėja vietos produktų grynoji kaina, palyginti su kitur pagamintais produktais. Minėto sprendimo priede pateiktas produktų, kuriems galima taikyti mažesnį mokestį arba jo netaikyti, sąrašas. Vietoje gaminamiems ir kitiems produktams taikomo apmokestinimo skirtumas, priklausomai nuo produktų, negali būti didesnis nei 10, 20 ar 30 procentinių punktų.

Tokio skirtingo mokesčio tarifo taikymo tikslas – kompensuoti nepalankią atokiausių regionų konkurencinę padėtį, dėl kurios didėja vietoje gaminamų produktų gamybos sąnaudos, taigi ir jų grynoji kaina. Jei konkrečių priemonių nebūtų, vietos produktai būtų mažiau konkurencingi nei tie, kurie atvežami iš kitur, net atsižvelgus į vežimo išlaidas. Tai keltų pavojų, kad vietos gamyba, kurios sąnaudos yra didesnės dėl specifinių ir nuolatinių šių regionų patiriamų sunkumų, nebus tęsiama.

2019 m. kovo 1 d. Prancūzijos institucijos paprašė Komisijos pratęsti doko mokesčio tvarkos taikymą po 2020 m. gruodžio 31 d.

Artėjant numatytai Tarybos sprendimo galiojimo pabaigos datai Komisija atliko išorės tyrimą, kad įvertintų dabartinę tvarką ir galimą įvairių alternatyvų poveikį laikotarpiu po 2020 m. Remdamasi šiuo tyrimu Komisija mano, kad yra pagrįsta patenkinti prašymą pratęsti terminą, šiek tiek pakeitus galiojančią tvarką.

Siekiant suteikti Prancūzijos institucijoms galimybę surinkti visą reikiamą informaciją, kurios rinkimas vėluoja dėl COVID-19 sukeltos sveikatos krizės, o Komisijai skirti laiko atsižvelgiant į visų suinteresuotųjų šalių interesus pateikti suderintą pasiūlymą, 2020 m.

¹ 2014 m. gruodžio 17 d. Sprendimas Nr. 940/2014/ES dėl doko mokesčio taikymo Prancūzijos atokiausiuose regionuose tvarkos (OL L 367, 2014 12 23, p. 1).

lapkričio 16 d. Tarybos sprendimu (ES) 2020/1793² Tarybos sprendimo Nr. 940/2014/ES taikymo laikotarpis pratęstas šešiams mėnesiams – iki 2021 m. birželio 30 d. (vietoj 2020 m. gruodžio 31 d.).

Taigi šiuo pasiūlymu nustatoma po 2021 m. birželio 30 d. taikytina doko mokesčio teisinė sistema: peržiūrėjus dabartines nuostatas siekiant didesnio lankstumo ir skaidrumo nustatoma nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. galiosianti nauja nukrypti leidžianti tvarka. Kartu šiuo sprendimu iki 2021 m. gruodžio 31 d. šešiams mėnesiams pratęsiamas Sprendimo Nr. 940/2014/ES galiojimo laikotarpis, kad Prancūzija turėtų laiko į nacionalinę teisę perkelti šią naują tvarką, kuri bus taikoma nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d.

Palyginti su dabartine tvarka, siūlomi tokie pakeitimai:

- (a) Nustatomi produktų, kuriems gali būti taikomas skirtingas mokesčio tarifas, atrankos kriterijai.

Į sąrašą įtraukti produktai buvo atrinkti remiantis papildomų gamybos sąnaudų, dėl kurių padidėja vietos produktų grynoji kaina, palyginti su kitur pagamintais produktais, ir nukenčia vietoje gaminamų produktų konkurencingumas, pagrindu.

Jeigu:

- (1) vietos gamybai tenkanti rinkos dalis yra mažesnė nei 5 proc.
- (2) arba jai tenkanti rinkos dalis viršija 90 proc.,

buvo paprašyta pateikti papildomų patvirtinamųjų dokumentų, kad būtų galima įrodyti visas toliau išvardytas aplinkybes arba jų dalį:

- imlią darbo jėgai gamybą;
- pradedamą naują gamybą arba produktų asortimento išplėtimą, siekiant įvairinti įmonės gamybą;
- vietos plėtrai strategiškai svarbią gamybą (pvz., žiedinės ekonomikos srityse, tokiose kaip medienos apdorojimas, biologinės įvairovės didinimas ir aplinkos apsauga);
- novatorišką arba didelės pridėtinės vertės gamybą;
- gamybą, kurią vykdant dėl tiekimo iš išorės sutrikimų galėtų kilti pavojus vietos ekonomikai arba gyventojams (pvz., statybinių medžiagų ir maisto produktų);
- gamybą, kurią dėl atokiausių regionų rinkų mažumo galima vykdyti tik užimant dominuojančią padėtį rinkoje;
- medicinos reikmenų ir asmeninių apsaugos priemonių, reikalingų sveikatos krizėms įveikti, gamybą.

- (b) Vietoj dabartinių trijų nustatomi du didžiausi mokesčio tarifo skirtumai – 20 ir 30 procentinių punktų. Tačiau leidžiamas mokesčio tarifo skirtumas neturėtų būti didesnis už įrodytas papildomas sąnaudas.

² 2020 m. lapkričio 16 d. Tarybos sprendimas (ES) 2020/1793, kuriuo keičiamas Tarybos sprendimo Nr. 940/2014/ES dėl doko mokesčio taikymo Prancūzijos atokiausiuose regionuose tvarkos taikymo laikotarpis (OL L 402, 2020 12 1, p. 21–22).

- (c) Iki 550 000 eurų padidinama riba, nuo kurios pradedamas taikyti doko mokestis. Pagal siūlomą tvarką ekonominės veiklos vykdytojams, kurių metinė apyvarta yra mažesnė už šią ribą, doko mokestis nebūtų taikomas. Kita vertus, jie negalėtų atskaityti šio mokesčio sumos pirkimo metu. Taip siekiama šiuo mokesčiu neapmokestinti smulkių įmonių gamybos, mažinti jų administracinę naštą ir remti jų plėtrą. Ši priemonė pateisinama dėl nedidelio poveikio biudžetui³ ir nedidelio konkurencijos iškraipymo, atsižvelgiant į tai, kad ji taikoma mažam atitinkamų ekonominės veiklos vykdytojų skaičiui⁴.
- (d) Laikotarpio vidurio ataskaitą pakeičia 2025 m. rugsėjo 30 d. pateiktina ataskaita, į kurią turi būti įtraukta bent jau ta informacija, kuri nurodyta sprendimo II priede. Šia informacija bus remiamasi atnaujinant tvarką. Šio pasiūlymo tikslas – sumažinti be reikalo dažnai atliekamo tvarkos vertinimo naštą ir padidinti stebėsenos ir vertinimo veiklos naudingumą ir veiksmingumą.

Be to, kalbant apie papildomų gamybos sąnaudų, kurias siekiama kompensuoti taikant skirtingą mokesčio tarifą, vertinimą, Prancūzijos institucijos pateikė papildomų gamybos sąnaudų, kurias patiria vietos įmonės, įvertinimą kiekvieno keturių skaitmenų muitų tarifų nomenklatūros pozicijai priskiriamo produkto atveju. Dažniausiai patiriamos šios papildomos sąnaudos: tiekimo išlaidos, darbo užmokestis, didesnės energijos sąnaudos, finansinės išlaidos, susijusios su didesniu sukauptų atsargų kiekiu, didesnės techninės priežiūros išlaidos, nepakankamas gamybos įrangos panaudojimas ir didesnės finansinės išlaidos.

Sprendimo priede pateiktas produktų, kuriems galima taikyti mažesnę doko mokestį arba jo netaikyti, sąrašas. Vietoje gaminamiems ir kitiems produktams taikomo apmokestinimo skirtumas, priklausomai nuo produktų, negali būti didesnis nei 20 ar 30 procentinių punktų. Priedo a dalyje išvardyti produktai, kurių apmokestinimo skirtumas negali viršyti 20 procentinių punktų, o b dalyje – kurių apmokestinimo skirtumas negali viršyti 30 procentinių punktų.

Priede išvardyti produktai didžia dalimi tie patys, kurie buvo nurodyti Tarybos sprendimo Nr. 940/2014/ES priede. Tačiau atlikus išsamią sąrašų peržiūrą buvo išbraukta dalis produktų, kuriems nebebuvo pagrindo taikyti skirtingą mokesčio tarifą. Kita vertus, buvo įtraukta Sprendime Nr. 940/2014/ES nenurodytų produktų, kuriuos pradėta gaminti arba kurių gamyba buvo išplėsta. Galiausiai kai kurie produktai palikti sąrašuose, tačiau dėl papildomų sąnaudų pokyčių pakeistas (padidintas arba sumažintas) jiems leidžiamas taikyti skirtingas mokesčio tarifas.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

2017 m. Komunikate dėl sustiprintos ir atnaujintos strateginės partnerystės su atokiausiais Europos Sąjungos regionais⁵ pabrėžiama, kad atokiausi regionai ir toliau susiduria su dideliais sunkumais, kurių daugelis yra nuolatiniai. Šiame komunikate pristatomas naujas Komisijos

³ Apskaičiuota, kad įmonių, kurių apyvarta siekia 300 000–550 000 eurų, apmokestinimo pajamos 2019 m. sudarė tik 1,22 mln. eurų, t. y. beveik 0,1 proc. visų iš doko mokesčio surinktų pajamų (1,2 mlrd. eurų).

⁴ Atitinkamų ekonominės veiklos vykdytojų yra 222.

⁵ COM(2017) 623 *final*.

požiūris į tai, kaip paskatinti atokiausių regionų plėtrą, kuo geriau panaudojant jų privalumus ir išnaudojant naujų ekonomikos augimo bei darbo vietų kūrimo kryptį teikiamas galimybės.

Atsižvelgiant į tai, šio pasiūlymo tikslas – skatinti vietos gamybą ir taip remti užimtumą Prancūzijos atokiausiuose regionuose. Šiuo pasiūlymu atkuriamas šių vietos produktų konkurencingumas, kompensuojant dėl šių regionų geografinės ir ekonominės padėties patiriamus sunkumus. Juo papildoma atokiausiems regionams ir saloms skirta programa (POSEI)⁶, pagal kurią siekiama remti pirminį sektorių ir žaliavų gamybą, Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas (EJRŽF)⁷ ir Europos regioninės plėtros fondas (ERPF)⁸, pagal kurį skiriamas papildomas specialus asignavimas papildomoms atokiausių regionų išlaidoms, susijusioms su šių regionų patiriamais nuolatiniais sunkumais, kompensuoti.

Be to, siekiant būtino suderinamumo su žemės ūkio politikos nuostatomis, tenka atsisakyti taikyti skirtingą mokesčio tarifą maisto produktams, už kuriuos skiriama pagalba, numatyta 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams, III skyriuje, ypač dėl specialios tiekimo tvarkos.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas dera su 2015 m. bendrosios rinkos strategija⁹, kurioje Komisija numato sukurti tvirtesnę ir sąžiningesnę bendrąją rinką, kuri bus naudinga visiems suinteresuotiesiems subjektams. Vienas iš siūlomos priemonės tikslų – sumažinti atokiausių regionų įmonių patiriamas papildomas sąnaudas, kurios trukdo joms visapusiškai dalyvauti bendrojoje rinkoje. Gamybos apimtis Prancūzijos atokiausiuose regionuose yra ribota, todėl nenumatoma jokio neigiamo poveikio tinkamam bendrosios rinkos veikimui.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 349 straipsnis. Pagal šią nuostatą Taryba gali priimti konkrečias nuostatas, kuriomis siekiama nustatyti Sutarčių taikymo atokiausiems ES regionams sąlygas.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Remiantis SESV 349 straipsniu, tik Taryba turi teisę priimti konkrečias atokiausiems regionams skirtas priemones, kuriomis siekiama pritaikyti Sutarčių, įskaitant bendras politikos kryptis, taikymą šiems regionams dėl nuolatinių sunkumų, kurie neigiamai veikia jų socialinę ir ekonominę padėtį. Leidimą nukrypti nuo SESV 110 straipsnio taip pat gali suteikti tik Taryba. Todėl pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą.

⁶ 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 228/2013.

⁷ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo.

⁸ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos.

⁹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Bendrosios rinkos tobulinimas: daugiau galimybių piliečiams ir įmonėms“ (COM(2015) 550 *final*), p. 4.

- **Proporcingumas**

Šis pasiūlymas atitinka Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalyje nustatytą proporcingumo principą. Šis pasiūlymas taikomas tik produktams, dėl kurių buvo pateikti įrodymai, susiję su papildomomis vietoje gaminamų produktų gamybos sąnaudomis.

Be to, didžiausias mokesčių tarifų skirtumas, siūlomas kiekvienam šiame pasiūlyme nurodytam produktui, yra apribotas iki to, kas būtina, siekiant atlyginti papildomas atitinkamų vietos produktų gamybos sąnaudas. Todėl į Prancūzijos atokiausius regionus importuojamiems produktams tenkanti mokesčių našta yra ne didesnė nei būtina siekiant atsverti mažesnę vietoje gaminamų produktų konkurencingumą, palyginti su importuojamais produktais. Taip ketinama pasiekti Sutarties tikslus – užtikrinti, kad vidaus rinka veiktų tinkamai ir veiksmingai.

- **Priemonės pasirinkimas**

Siūloma priimti Tarybos sprendimą, kuriuo būtų pakeistas Tarybos sprendimas Nr. 940/2014/ES.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų ex post vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Doko mokesčio tvarkos taikymas pritaikytas prie atitinkamų ekonominės veiklos vykdytojų poreikių. Šios tvarkos tikslas – remti vietos produktų gamybą mažinant vietos produktų ir ne šių regionų kilmės produktų konkurencingumo atotrūkį, atsirandantį dėl nuolatinių sunkumų, dėl kurių didėja vietoje gaminamų produktų gamybos sąnaudos, taigi ir jų grynoji kaina. Taikant doko mokesčio tvarką kompensuojama maždaug pusė papildomų sąnaudų. Paaiškėjo, kad 2014–2020 m. laikotarpiu taikytas skirtingas mokesčio tarifas buvo proporcingas apskaičiuotoms papildomoms sąnaudoms¹⁰.

Iš išorės tyrime pateiktos kiekybinių duomenų analizės matyti, kad netaikant doko mokesčio vietos gamybos rezultatai būtų labai pablogėję. Maždaug 37 proc. produktų, kuriems taikomas skirtingas mokesčio tarifas, vertės (apie 850 mln. eurų) buvo sukurta taikant skirtingo mokesčio tarifo priemonę, kuri teigiamai paveikė užimtumą (nuo 2014 m. jis padidėjo sektoriuose, kuriuose taikomas doko mokestis, ir sumažėjo sektoriuose, kuriuose mokestis netaikomas) ir veikiančių įmonių skaičių (per tą patį laikotarpį jų skaičius padidėjo maždaug 1,7 proc., palyginti su bendru 3 proc. sumažėjimu). Kita vertus, nėra poveikio investicijoms ir vietos gamybos įvairinimui įrodymų. Taikant doko mokesčio tvarką sąnaudų ir naudos santykis apskritai yra teigiamas, o dėl skirtingo mokesčio tarifo papildoma vietos gamyba yra 2,5 karto didesnė už priemonės taikymo sąnaudas.

Dėl doko mokesčio tvarkos importuojami produktai nepasikeitė. Praktiškai dauguma vietos produktų, kuriems taikomas skirtingas mokesčio tarifas, ilgainiui prarado rinkos dalį, o tai patvirtina, kad doko mokesčio tvarka yra labiau vietos gamybos konkurencingumo praradimo mažinimo priemonė nei plėtros priemonė.

Kalbant apie skirtingo doko mokesčio tarifo taikymo poveikį vartotojų kainoms ir pragyvenimo išlaidoms Prancūzijos atokiausiuose regionuose, išorės tyrime nustatyta, kad šis

¹⁰ 2020 m. atnaujinant papildomų sąnaudų apskaičiavimą nustatyta labai nedaug (0,6 proc. reikalavimus atitinkančių produktų) kompensacijos permokos (vidutiniškai mažesnės nei 3 procentiniais punktais) atvejų.

poveikis yra nedidelis, nes papildomas mokestis, surinktas iš produktų, kuriems taikomas skirtingas doko mokesčio tarifas, neviršija 1,5 proc. galutinio vartojimo atokiausiuose regionuose.

Galiausiai regioninės prekybos duomenų analizės rezultatai rodo, kad skirtingas doko mokesčio tarifas nedaro didelio poveikio importo iš CARIFORUM valstybių ir Pietų bei Rytų Afrikos valstybių vertei. Be to, galimas visiškas doko mokesčio panaikinimas padarytų labai nedidelį poveikį produktų importui iš šių valstybių (apie 2 mln. eurų), tačiau padarytų labai didelį neigiamą poveikį vietos gamybai (apie 300 mln. eurų). Tai labiausiai būtų naudinga ES eksportuotojams ir ne ES valstybių, išskyrus CARIFORUM ir Pietų bei Rytų Afrikos valstybes, eksportuotojams.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Igyvendinant šią iniciatyvą buvo surengtos išsamios konsultacijos su pagrindiniais politiniais ir ekonominiais veikėjais, įskaitant pokalbius (80) ir apsilankymus trijuose regionuose (Reunjone, Gvadelupoje ir Martinikoje), taip pat visuose penkiuose atokiausiuose regionuose įsikūrusių įmonių (196) apklausą. Ši tikslinė (internetinė) ekonominės veiklos vykdytojų apklausa buvo išplatinta daugiausia per įvairiose teritorijose veikiančias profesines asociacijas, be to, buvo tiesiogiai kreiptasi į 15 420 įmonių, įtrauktų į prekybos rūmų pateiktus įmonių sąrašus.

Per konsultacijas buvo atkreiptas dėmesys į būtinybę užtikrinti tinkamą aprėptį ir atitinkamų suinteresuotųjų subjektų pusiausvyrą. Visų pirma į konsultacijas siekta įtraukti visas atitinkamo administravimo lygmens valstybės institucijas (centrines ir vietos institucijas) ir atitinkamos kompetencijos srities valstybės institucijas (politikos formuotojus, mokesčių ir muitinės administracijas, statistikos institutus ir kt.). Be to, šiose konsultacijose taip pat dalyvavo vietos gamybos sektorių (kuriems taikomas skirtingas doko mokesčio tarifas) ir prekybos bei paslaugų sektorių (kuriems ši skirtingo mokesčio tvarka daro tiesioginį arba netiesioginį poveikį) atstovai.

- **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinimas parengtas kartu atlikus du vertinimus – dabartinės tvarkos *ex post* vertinimą ir perspektyvų vertinimą. Šis galimo poveikio, jei dabartinė tvarka būtų taikoma toliau ir jei ji būtų pakeista, vertinimas išdėstytas analitiniame dokumente, prie kurio pridėtas priedas su tvarkos įvertinimu. Šis dokumentas parengtas remiantis išorės tyrimu ir Prancūzijos pateikta informacija.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Tvarkos taikymo trukmė – šešeri metai, t. y. iki 2027 m. gruodžio 31 d. Vis dėlto pirmiau reikės įvertinti šios tvarkos taikymo rezultatus.

Todėl ne vėliau kaip 2025 m. rugsėjo 30 d. Prancūzija pateiks 2019–2024 m. laikotarpio apmokestinimo tvarkos taikymo ataskaitą¹¹. Ataskaitoje bus pateikta ši informacija:

- informacija apie papildomas gamybos sąnaudas;
- informacija apie galimą konkurencijos iškraipymą ir poveikį vidaus rinkai;
- informacija, reikalinga taikomai tvarkai įvertinti pagal veiksmingumo, efektyvumo, aktualumo, suderinamumo su kitomis ES politikos sritimis ir ES pridėtinės vertės kriterijus.

Ataskaitoje taip pat turės būti pateikta visų suinteresuotųjų šalių informacija apie jų papildomų gamybos sąnaudų dydį ir pokyčius, reikalavimų laikymosi sąnaudas ir galimus rinkos iškraipymo atvejus.

Siekdama užtikrinti, kad Prancūzijos institucijų surinktoje informacijoje būtų duomenų, reikalingų Komisijai, kad ji galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl šios tvarkos pagrįstumo ir įgyvendinamumo ateityje, Komisija parengė konkrečias reikalingos informacijos gaires. Ši informacija nurodyta pasiūlymo II priede. Šios gairės bus kuo labiau suderintos su kitai panašiai atokiausiuose ES regionuose taikomai tvarkai skirtomis gairėmis.

Jos leis Komisijai nustatyti, ar vis dar esama pagrindo taikyti skirtingą doko mokesčio tarifą, ar Prancūzijai suteiktos mokesčių lengvatos tebėra proporcingos ir ar galima taikyti šiai tvarkai alternatyvias priemones, kuriomis atsižvelgiama į jos tarptautinį aspektą.

Prancūzijos institucijoms pateikus stebėsenos ataskaitą, Komisija įvertins skirtingo doko mokesčio tarifo taikymo poveikį ir pakeitimų poreikį.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Ši dalis netaikoma, nes pasiūlymo nuostatos yra aiškios.

¹¹ Į ataskaitą turėtų būti įtraukti 2019 m. duomenys, kurie bus laikomi atskaitos tašku ir sudarys Komisijai sąlygas išnagrinėti tvarkos taikymo poveikį po 2021 m. Ataskaitoje, kiek tai įmanoma, turėtų būti pateikti naujausi duomenys iki 2024 m. imtinai.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl doko mokesčio taikymo Prancūzijos atokiausiuose regionuose tvarkos, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 940/2014/ES

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 349 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) pagal Sutarties nuostatas, kurios taikomos Prancūzijos atokiausiems regionams, vietos produktų iš esmės neleidžiama apmokestinti kitaip nei žemyninės Prancūzijos arba kitų valstybių narių kilmės produktų. Vis dėlto dėl nuolatinių sunkumų, kurie daro neigiamą poveikį atokiausių regionų socialinei ir ekonominei padėčiai, Sutarties 349 straipsnyje numatyta galimybė šiems atokiausiems regionams nustatyti konkrečias priemones;
- (2) todėl reikėtų priimti konkrečias priemones, visų pirma nustatyti Sutarties taikymo Prancūzijos atokiausiems regionams sąlygas. Priimant priemones reikia atsižvelgti į konkrečius tų regionų ypatumus ir jų sunkumus, tačiau nepažeisti Sąjungos teisinės tvarkos, taip pat vidaus rinkos ir bendrų politikos krypčių vientisumo bei darnos. Sutarties 349 straipsnyje nurodytos nepalankios konkurencinės sąlygos, nuo kurių kenčia Prancūzijos atokiausi regionai : atokumas, izoliuotumas, mažumas, sunkios topografinės ir klimato sąlygos, priklausomumas nuo keleto produktų. Šie nuolatiniai sunkumai lemia tai, kad atokiausi regionai yra priklausomi nuo žaliavų ir energijos, juose privaloma kaupti daugiau atsargų, vietos rinka yra maža, o eksporto veikla menkai išvystyta ir kt. Dėl šių nepalankių konkurencinių sąlygų didėja vietoje gaminamų produktų gamybos sąnaudos, taigi ir jų grynoji kaina; netaikant konkrečių priemonių, vietos produktai būtų mažiau konkurencingi nei tie, kurie atvežami iš kitur, net atsižvelgus į vežimo į atokiausius Prancūzijos regionus išlaidas. Tai keltų pavojų, kad vietos gamyba nebus tęsiama. Todėl būtina imtis konkrečių priemonių siekiant padidinti vietos pramonės konkurencingumą ir taip ją sustiprinti;
- (3) siekiant atkurti vietoje gaminamų produktų konkurencingumą, Tarybos sprendimu Nr. 940/2014/ES² Prancūzijai leidžiama iki 2021 m. birželio 30 d. tam tikriems atokiausiuose Martinikos, Gvadelupos, Prancūzijos Gvianos, Reunjono ir Majoto

¹ OL C , , p. .

² 2014 m. gruodžio 17 d. Tarybos sprendimas Nr. 940/2014/ES dėl doko mokesčio taikymo Prancūzijos atokiausiuose regionuose tvarkos (OL L 367, 2014 12 23, p. 1).

regionuose pagamintiems produktams netaikyti doko mokesčio arba tą mokestį sumažinti, nes importuojama daug prekių, todėl gali kilti kliūčių tęsti vietos gamybą, o dėl papildomų sąnaudų padidėja vietos produktų grynoji kaina, palyginti su kitur pagamintais produktais. Minėto sprendimo priede pateiktas produktų, kuriems galima taikyti mažesnį mokestį arba jo netaikyti, sąrašas. Vietoje gaminamiems ir kitiems produktams taikomo apmokestinimo skirtumas, priklausomai nuo produktų, negali būti didesnis nei 10, 20 ar 30 procentinių punktų;

- (4) Prancūzija paprašė nuo 2021 m. liepos 1 d. leisti toliau taikyti tvarką, panašią į tą, kuri nustatyta Sprendimu Nr. 940/2014/ES. Ji teigia, kad pirmiau išvardytos nepalankios konkurencinės sąlygos vis dar egzistuoja, kad Sprendime Nr. 940/2014/ES numatyta apmokestinimo tvarka leido tęsti ir tam tikrais atvejais plėtoti vietos gamybą, nesutrikdė išorės prekybos ir kad nebuvo skirta kompensacijos permokų už įmonių patirtas papildomas sąnaudas;
- (5) šiuo atžvilgiu Prancūzija pateikė Komisijai kiekvienam iš penkių atitinkamų atokiausių regionų skirtus sąrašus produktų, kuriems Prancūzija ketina taikyti skirtingą (ne daugiau kaip 20 arba 30 procentinių punktų besiskiriantį) mokesčio tarifą, priklausomai nuo to, ar jie gaminami vietoje, ar ne. Prancūzijos atokiausiam regionui Sen Martenui ši tvarka netaikoma;
- (6) šiuo sprendimu įgyvendinamos Sutarties 349 straipsnio nuostatos ir Prancūzijai leidžiama taikyti skirtingą mokesčio tarifą produktams, kurių atveju jos pateikė įrodymų, kad, pirma, tokie produktai gaminami vietoje, antra, prekių įvežama daug (taip pat iš žemyninės Prancūzijos ir kitų valstybių narių), todėl gali kilti kliūčių tęsti vietos gamybą; trečia, vietos produktų gamybos sąnaudos yra didesnės už kitur pagamintų produktų gamybos sąnaudas, todėl padidėja vietos produktų grynoji kaina ir nukenčia jų konkurencingumas. Leidžiamas mokesčio tarifo skirtumas neturės būti didesnis už įrodytas papildomas sąnaudas;
- (7) tais atvejais, kai vietos gamybai tenkanti rinkos dalis yra mažesnė nei 5 proc. arba kai importo dalis yra mažesnė nei 10 proc., buvo paprašyta pateikti papildomų patvirtinamųjų dokumentų, kad būtų galima įrodyti visas toliau išvardytas aplinkybes arba jų dalį: kad vykdoma imli darbo jėgai gamyba, pradedama nauja gamyba arba išplečiamas produktų asortimentas, siekiant įvairinti įmonės gamybą; kad vykdoma vietos plėtrai strategiškai svarbi gamyba (pvz., žiedinės ekonomikos srityse, tokiose kaip medienos apdorojimas, biologinės įvairovės didinimas ir aplinkos apsauga); kad vykdoma novatoriška arba didelės pridėtinės vertės gamyba; kad vykdoma gamyba, kurią vykdant dėl tiekimo iš išorės sutrikimų galėtų kilti pavojus vietos ekonomikai arba gyventojams; kad vykdoma gamyba, kurią dėl atokiausių regionų rinkų mažumo galima vykdyti tik užimant dominuojančią padėtį rinkoje, ir kad vykdoma medicinos reikmenų ir asmeninių apsaugos priemonių, reikalingų sveikatos krizėms įveikti, gamyba. Taikant šiuos principus bus sudarytos sąlygos įgyvendinti Sutarties 349 straipsnio nuostatas neviršijant to, kas būtina, nesuteikiant nepagrįsto pranašumo vietoje gaminamiems produktams, kad nebūtų pažeistas Sąjungos teisinės tvarkos vientisumas ir nuoseklumas, išvengiant konkurencijos iškraipymo vidaus rinkoje ir išsaugant valstybės pagalbos srities politiką;
- (8) siekiant supaprastinti ir sumažinti mažųjų įmonių prievoles ir remti jų plėtrą, visi ekonominės veiklos vykdytojai, kurių metinė apyvarta yra ne mažesnė negu 550 000 eurų, bus atleisti nuo mokesčio arba jiems bus nustatytas mažesnis mokesčio tarifas. Ekonominės veiklos vykdytojai, kurių metinė apyvarta yra mažesnė už šią ribą,

nėra apmokestinami doko mokesčiu, tačiau negali atskaityti šio mokesčio sumos pirkimo metu;

- (9) be to, siekiant suderinamumo su Sąjungos teise tenka atsisakyti taikyti skirtingą mokesčio tarifą maisto produktams, už kuriuos skiriama pagalba, numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 228/2013¹ III skyriuje. Šios nuostatos tikslas – neleisti, kad dėl doko mokesčiu subsidijuojamų produktų didesnio apmokestinimo nedingtų ar nesumažėtų pagal specialią tiekimo tvarką teikiamos finansinės pagalbos žemės ūkiui poveikis;
- (10) reikalavimai dėl mokesčio paskirties padeda siekti Sprendime Nr. 940/2014/ES jau nustatytų tikslų remti Prancūzijos atokiausių regionų socialinę ir ekonominę plėtrą. Iš šio mokesčio surinktas pajamas teisiškai privaloma įtraukti į Prancūzijos atokiausių regionų mokestinius išteklius ir panaudoti šių regionų ekonominės ir socialinės plėtros strategijai, pagal kurią remiama vietos veikla;
- (11) būtina iš dalies pakeisti Sprendimą Nr. 940/2014/ES ir šešioms mėnesiams iki 2021 m. gruodžio 31 d. pratęsti tuo sprendimu nustatytos nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo trukmę. Taip Prancūzijai būtų skirta laiko šį sprendimą perkelti į nacionalinę teisę;
- (12) reikėtų nustatyti, kad ši tvarka bus taikoma šešerius metus, iki 2027 m. gruodžio 31 d. Kad Komisija galėtų įvertinti, ar tebetenkinamos nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sąlygos, Prancūzija ne vėliau kaip 2025 m. rugsėjo 30 d. Komisijai turėtų pateikti stebėsenos ataskaitą. Todėl reikėtų nustatyti reikalaujamą tos ataskaitos struktūrą ir turinį;
- (13) siekiant išvengti bet kokios teisinės rizikos būtina, kad šis sprendimas būtų taikomas nuo 2022 m. sausio 1 d., o nukrypti leidžiančios nuostatos, kurią leista taikyti Sprendimu Nr. 940/2014/ES, taikymo laikotarpio pratęsimas turėtų įsigalioti 2021 m. liepos 1 d.;
- (14) šis sprendimas neturi įtakos galimam Sutarties 107 ir 108 straipsnių taikymui,

¹ 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 247/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 23).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Nukrypstant nuo Sutarties 28, 30 ir 110 straipsnių, Prancūzijai leidžiama iki 2027 m. gruodžio 31 d. I priede pateikto sąrašo produktams, kurie Gvadelupoje, Prancūzijos Gvianoje, Martinikoje, Majote ir Reunjone – atokiausiuose regionuose, kaip apibrėžta Sutarties 349 straipsnyje, – gaminami vietoje, netaikyti doko mokesčio arba taikyti šį mokestį sumažintą. Toks mokesčio netaikymas arba sumažinimas turi atitikti atitinkamų atokiausių regionų ekonominės ir socialinės plėtros strategiją, atsižvelgiant į Sąjungos teisės pagrindus, ir padėti skatinti vietos veiklą netrikdant prekybos sąlygų taip, kad tai prieštarautų bendrajam interesui.

2. Atsižvelgiant į panašius produktams, kurie gaminami ne atitinkamuose atokiausiuose regionuose, taikomą apmokestinimo tarifą, dėl 1 dalyje nurodytų mokesčio netaikymo arba sumažinimo susidaręs tarifo skirtumas negali būti didesnis kaip:

a) 20 procentinių punktų I priedo a dalyje išvardytiems produktams,

b) 30 procentinių punktų I priedo b dalyje išvardytiems produktams.

Prancūzija įsipareigoja užtikrinti, kad I priede išvardytiems produktams netaikomas mokestis arba taikomas sumažintas mokesčio tarifas neviršytų įrodytų papildomų sąnaudų ir procentinio dydžio, kuris tikrai būtinas siekiant tęsti, skatinti ir plėtoti vietos ekonominę veiklą.

3. Prancūzija netaiko mokesčio ekonominės veiklos vykdytojams, kurių metinė apyvarta yra ne mažesnė negu 550 000 eurų, arba jiems nustato mažesnę mokesčio tarifą, kaip nurodyta 1 ir 2 dalyse. Ekonominės veiklos vykdytojams, kurių metinė apyvarta yra mažesnė už tą ribą, doko mokestis netaikomas.

2 straipsnis

1 straipsnio 1 dalyje nurodyti produktai atrinkti nustačius papildomų gamybos sąnaudų, dėl kurių padidėja vietos produktų grynoji kaina, palyginti su kitur pagamintais produktais, ir nukenčia vietoje gaminamų produktų konkurencingumas, buvimą.

Jeigu:

(a) vietos gamybai tenkanti rinkos dalis yra mažesnė nei 5 proc.

(b) arba jai tenkanti rinkos dalis viršija 90 proc.,

buvo paprašyta pateikti papildomų patvirtinamųjų dokumentų, kad būtų galima įrodyti visas toliau išvardytas aplinkybes arba jų dalį:

(1) imlią darbo jėgai gamybą;

(2) pradedamą naują gamybą arba produktų asortimento išplėtimą, siekiant įvairinti įmonės gamybą;

(3) vietos plėtrai strategiškai svarbią gamybą;

(4) novatorišką arba didelės pridėtinės vertės gamybą;

(5) gamybą, kurią vykdant dėl tiekimo iš išorės sutrikimų galėtų kilti pavojus vietos ekonomikai arba gyventojams;

(6) gamybą, kurią dėl atokiausių regionų rinkų mažumo galima vykdyti tik užimant dominuojančią padėtį rinkoje;

- (7) medicinos reikmenų ir asmeninių apsaugos priemonių, reikalingų sveikatos krizėms įveikti, gamybą.

3 straipsnis

Produktams, kuriems taikoma speciali tiekimo tvarka pagal Reglamento (ES) Nr. 228/2013 III skyrių, Prancūzijos institucijos taiko tą pačią apmokestinimo tvarką, kaip ir vietoje gaminamiems produktams.

4 straipsnis

Prancūzija ne vėliau kaip 2025 m. rugsėjo 30 d. Komisijai pateikia stebėsenos ataskaitą, kad ji galėtų įvertinti, ar tebetenkinamos 1 straipsnyje nurodytos apmokestinimo tvarkos taikymą pateisinančios sąlygos. Stebėsenos ataskaitoje pateikiama II priede nurodyta informacija.

5 straipsnis

Sprendimo Nr. 940/2014/ES 1 straipsnio 1 dalyje data „2021 m. birželio 30 d.“ pakeičiama data „2021 m. gruodžio 31 d.“.

6 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2022 m. sausio 1 d., išskyrus 5 straipsnį, kuris taikomas nuo 2021 m. liepos 1 d.

7 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Prancūzijos Respublikai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*